

Amb les paraules defensem la pau i amb els fets preparem la guerra

Estem verds

Antoni Soler Ricart

D'un temps ençà, sembla que parlar de pau o de cultura de pau està de moda. Tant en el nivell més popular -reaccions populars massives en contra de la guerra- com en els discursos de molts dirigents -campanyes electorals, Fòrum 2004, etc.- la preocupació per la pau ha adquirit una presència, una força i un prestigi notables, com un dels grans reptes de present i de futur de la humanitat. Això sens dubte és un bon avenç al qual no és aliè l'esforç constant i tossut de molts lluitadors per la pau en temps més adversos, titllats d'ingenus i somiatruïtes.

Però encara estem verds. A l'hora de la veritat, aquestes bones intencions queden a la cua de les prioritats reals i a tots plegats se'ns veu el llautó d'una *sensibilitat pacifista* encara massa *decorativa*. Així, sense ni adonar-nos-en, entrem en flagrants contradiccions. Vegem-ne alguns exemples.

L'Ajuntament de Barcelona ha estat el promotor del Fòrum Universal de les Cultures, que feia de la pau un dels seus tres grans eixos. Les declaracions de dirigents municipals en els darrers temps, enorgullint-se de les mobilitzacions gegantines de la ciutat, semblaven confirmar aquesta nova sensibilitat. Però al final de les Festes de la Mercè, un cop més hem hagut de veure sobre el cel de Barcelona la Patrulla Àguila, màquines de mort, pensades per a la guerra, fent acrobàcies per a diversió de molts ciutadans. ¿No és això una trivialització de la guerra i de la despesa militar? ¿No és una aproximació simpàtica del militarisme a la ciutadania? ¿No havíem quedat que no era la guerra la manera desitjable d'afrontar els conflictes?

El nou govern de la Generalitat de Catalunya, de qui podíem esperar més sensibilitat en aquests temes, se'ns despenja amb la intenció d'instal·lar a Catalunya una indústria militar (helicòpters) amb el pretext de generar recerca, tecnologia punta i llocs de treball. ¿No ens fa cap mania créixer a aquest preu? ¿Ens sembla lícit enriquir-nos exportant mort i sofriment a d'altres? Fins ara hem estat lliures d'indústries d'aquesta mena i tampoc ens ha anat tan malament. ¿No hi ha altres formes de promoure el desenvolupament? Per si fos poc al nostre president se li acut assistir a la desfilada militar del Dia de la Hispanitat. Però encara més greu que això em sembla que gairebé les úniques reaccions que aquesta decisió ha suscitat han estat en clau de nacionalisme català versus nacionalisme espanyol. Com pot ser que no s'hagi aixecat un clam en contra de la presència del nostre president en un acte purament militarista? No fa tant que vam haver d'empassar-nos una desfilada militar a Barcelona que va ser fortament contestada per una gran part de la població. Potser encara no som capaços de prescindir dels exèrcits, però en tot cas això ha de ser viscut com un fracàs col·lectiu vergonyós. Totes les persones tenim misèries i contradiccions. També les societats. Hem de mirar de viure-les amb humilitat i afany de superació. Però fer-ne ostentació com si es tractés d'una glòria nacional resulta incomprensible i mostra tenir molta barra i molt poca vergonya.

El govern de l'Estat ha pres algunes decisions que aplaudim en aquest terreny, com la retirada immediata de les tropes de l'Iraq, però arribada l'hora dels pressupostos ens ha tornat a sorprendre i a decebre. Els pressupostos militars, els projectes de recerca i altres capítols d'aquesta mena no mostren cap interès especial a esmenar un camí que no té cap sentit. Tant que es mesuren les despeses en sanitat, per exemple, intentant reduir el dèficit, tant que es mira la rendibilitat de moltes inversions i serveis públics, com pot ser que a ningú se li acudeixi qüestionar la rendibilitat de la despesa militar? Es tracta de set mil milions de les antigues pessetes cada dia!

La Unió Europea presumeix de representar una manera diferent d'afrontar els conflictes mundials, enfront del militarisme i unilateralisme dels EUA. Però allò que estan proposant en aquests temes no és més que un augment de l'esforç en despesa militar i armamentista per poder gaudir d'autonomia en les decisions militars i no dependre sempre dels EUA. Una bona part de la despesa en recerca i adquisició d'armaments

dels Estats membres de la UE ve imposada per les decisions en l'àmbit de la Unió. És a dir, la mateixa recepta de sempre: davant dels conflictes, intervenció militar, militarisme. La prevenció, les formes alternatives d'intervenció, resolució o transformació de conflictes, la pressió seriosa per a la reforma de les Nacions Unides i tants altres camins possibles resten arraconats a la caixa de les bones paraules. Acabo amb un últim fet. Tots sabem del conflicte que de fa temps s'està vivint en moltes de les drassanes espanyoles per la crisi de comandes. Doncs bé, amb tot el respecte per les persones que tenen dret a tenir un lloc de treball i, per tant, que se'ls doni una sortida digna, no pot ser que això es faci a còpia de reactivar les comandes militars i a sobre, si no són rendibles, subvencionades per fons públics. Hi ha reconversions possibles molt més realistes i eficaces que s'haurien d'haver iniciat ja fa molts anys. En aquest cas la postura d'alguns sindicats em sembla poruga, populista i decebedora. Com pot ser que les mateixes centrals sindicals que promouen ONGs que tenen per finalitat la pau i la solidaritat, promoguin la indústria armamentista?

Hem repassat una bona mostra de casos que pertanyen a nivells ben diversos. Tots van coixos del mateix peu: amb les paraules defensem la pau i amb els fets preparem la guerra. De moment sembla que la pau ha entrat en els discursos, ja va sent hora que comenci a entrar en els fets. Hi estem disposats? ¿O volem continuar estant verds?

Antoni Soler Ricart. Vicepresident de la Fundació per la Pau

